

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локалната самоуправа (Службен весник на РМ. БР.05/02), член 14 став 1 и 2 од Законот за еднакви можности на мажите и жените (Службен весник на РМ бр.6/12,166/14,150/15) и член 23 и точка 35 од Статутот на Општина Кичево („Службен гласник на Општина Кичево“ бр. 5/2013), по предлог на Градоначалникот на Општина Кичево, Советот на Општина Кичево, на седницата одржана на _____ донесе:

ПРОГРАМА

за родова еднаквост во Општина Кичево за 2026 година

Вовед

Родовата еднаквост е основен принцип на човековите права и клучен елемент за одржлив економски и социјален развој. Во последните години, Општина Кичево направи значителни напори за промовирање и спроведување на политики кои ја поддржуваат еднаквоста меѓу жените и мажите. Сепак, различни предизвици продолжуваат да постојат, како нееднаквоста во учеството во донесување одлуки, економските нееднаквости, родово базираното насилство и социјалните стереотипи кои го попречуваат целосното напредување на родовата еднаквост.

Оваа Програма за родова еднаквост за 2026 година е изготвена за да ги адресира овие предизвици и да создаде сеопфатна стратегија која има за цел подобрување на положбата на жените и мажите во нашата заедница. Таа е резултат на консултативен процес со различни актери, вклучувајќи организации на граѓанското општество, образовни и здравствени институции и претставници на заедницата.

Програмата има за цел да промовира интегриран пристап, опфаќајќи различни аспекти како институционално зајакнување, образование, здравје, економско и социјално учество. Таа се заснова на принципите на еднаквост, правда и инклузивност, обезбедувајќи сите политики и активности да бидат родово сензитивни и да ги адресираат специфичните потреби на жените и мажите.

Цели

- Зголемување на капацитетите на општинската администрација и Комисијата за еднакви можности за ефективно спроведување на родовите политики.
- Подобрување на свеста на граѓаните за важноста на здравствената заштита и промовирање на здрав начин на живот.
- Намалување на случаите на семејно и родово базирано насилство преку едукација и зајакнување на заштитните механизми.
- Обезбедување на еднакво претставување на жените и мажите во одлучувачките органи и елиминирање на бариерите кои го попречуваат ова учество.
- Поддршка на жените во постигнување економска независност преку информирање, обуки и промовирање на претприемништвото.
- Спроведување на родово буџетирање и обезбедување дека политиките и јавните фондови ги адресираат потребите на сите родови.

Активности

Бр.	Активност/и	Цел/и	Износ
1	Обука на администрацијата и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите во Општина Кичево	- Зголемување на знаењата и вештините на администрацијата и КЕМ во областите на родова еднаквост. - Подобрување на капацитетите за спроведување на родовите политики. - Поттикнување на институционална култура која ја поддржува родовата еднаквост.	12.000,00 ден.
2	Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на нивното здравје	- Едукација за важноста на здравствената заштита. - Промовирање на здрави начини на живот. - Зголемување на учеството во програми за скрининг и медицински контроли.	15.000,00 ден.
3	Подобрување на превенцијата и заштитата од насилство	- Намалување на случаите на родово базирано и семејно насилство. - Едукација за негативните последици од насилството. - Зајакнување на механизмите за поддршка на жртвите.	60.000,00 ден.
4	Подобрување на механизмите за еднакво учество на двата рода во процесот на донесување одлуки во заедницата	- Обезбедување на еднакво претставување во одлучувачките органи. - Поттикнување на активното учество на жените. - Елиминација на бариерите и дискриминацијата.	3.000,00 ден.
5	Поттикнување на можностите за економско зајакнување на жените	- Економско зајакнување на жените преку информирање и обуки. - Обезбедување поддршка за нови претприемачки иницијативи. - Зголемување на свеста за еднаквост на работното место.	100.000,00 ден.
6	Подобрување на механизмите за родова еднаквост на локално ниво	- Интегрирање на родовата перспектива во планирањето и буџетирањето на општината. - Обезбедување правична	30.000,00 ден.

	преку еднакво претставување и родово буџетирање	распределба на јавните фондови. - Обука на општинскиот персонал за родово буџетирање.	
7	Организирање на настан со директори/ки на јавни институции на тема „Родово сензитивни институции создаваат родово одговорни заедници“	- Зголемување на свеста кај раководителите на јавните институции. - Поттикнување на институционални политики кои ја промовираат родовата еднаквост. - Размена на искуства и подобрување на пристапот кон родовата еднаквост.	30.000,00 ден.
8	Јавен повик за цртање на слики на тема „Стоп за родово базираното насилство“	- Ангажирање на заедницата во кампањи против насилството. - Зголемување на свеста за негативното влијание на насилството. - Поддршка на жртвите преку изложби.	30.000,00 ден.
9	Промоција на спортовите за девојки во училиштата	- Зголемување на учеството на девојките во спортски активности. - Елиминација на родовите стереотипи во спортот. - Подобрување на здравјето и благосостојбата на девојките.	60.000,00 ден.
10	Организирање на настан за одбележување и зајакнување на жените на Меѓународниот ден на жената	Промоција на родовата еднаквост и зајакнување на жените во Општина Кичево, преку зголемување на свеста за правата на жените, прославување на нивните достигнувања и придонеси во заедницата, и поттикнување на активно учество на жените во социјалниот, економскиот и политичкиот живот.	50.000,00 den

Финансирање

Финансирањето на програмата ќе се обезбеди преку следните извори:

- **Општински буџет:** Главните средства ќе бидат алоцирани од буџетот на Општина Кичево.
 - **Донации и грантови:** Аплицирање за грантови од меѓународни организации, амбасади и институции кои ја поддржуваат родовата еднаквост.
 - **Партнерства со приватниот сектор:** Соработка со локални бизниси за спонзорства и финансиска поддршка.
 - **Проекти за соработка:** Учество во национални и регионални проекти кои обезбедуваат финансирање за иницијативи за родова еднаквост.
-

Начин на реализација

1. Обука на администрацијата и Комисијата за еднакви можности

- Организирање на серија обуки за персоналот на администрацијата и членовите на КЕМ.
- Подготовка и дистрибуција на едукативни материјали и практични упатства.
- Евалуација на ефективността на обуките и собирање на повратни информации за идни подобрувања.

2. Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на нивното здравје

- Развој на кампањи за подигнување на свеста во локални медиуми и социјални мрежи.
- Организирање на работилници и семинари со здравствени професионалци.
- Дистрибуција на информативни материјали како брошури и постери на јавни места.

3. Подобрување на превенцијата и заштитата од насилство

- Организирање на едукативни програми и информативни кампањи за родово базирано насилство.
- Обука на персоналот за идентификација и третман на случаи на насилство.
- Промоција на безбедни канали за пријавување на случаи на насилство.

4. Подобрување на механизмите за еднакво учество на двата рода во процесот на донесување одлуки во заедницата

- Спроведување на анализа на родовата застапеност во локалните одлучувачки органи.
- Развој на кампањи за сензибилизација за поттикнување на активно учество на жените.
- Воспоставување на механизми за мониторинг и известување за родовата застапеност.

5. Поттикнување на можностите за економско зајакнување на жените

- Организирање на обуки и работилници за претприемништво и менаџмент на бизнис.
- Создавање на менторски програми кои ги поврзуваат жените претприемачки со искусни ментори.

6. Подобрување на механизмите за родова еднаквост на локално ниво преку еднакво претставување и родово буџетирање

- Спроведување на анализа на тековниот буџет за идентификација на родовите нееднаквости.
- Изработка на насоки и процедури за интегрирање на родовата перспектива во буџетирањето.
- Редовен мониторинг на распределбата на јавните фондови од родова перспектива.
- Вклучување на заедницата во процесот на планирање и буџетирање.

7. Организирање на настан со директори/ки на јавни институции на тема „Родово сензитивни институции создаваат родово одговорни заедници“

- Планирање на семинар или конференција со раководителите на јавните институции.
- Подготовка на агенда која ги опфаќа клучните теми на родовата еднаквост во обезбедувањето на јавни услуги.
- Презентација на добри практики и успешни модели од други институции.
- Фацилитација на дискусии и размена на искуства за предизвиците и можните решенија.
- Изработка на препораки и планови за акција за подобрување на родовата сензитивност во институциите.

8. Јавен повик за цртање на слики на тема „Стоп за родово базираното насилство“

- Објавување на конкурсот во медиуми, училишта и социјални мрежи.
- Одредување на критериуми за учество, рокови и начин на поднесување на делата.
- Организирање на јавна изложба на прифатените уметнички дела во центарот за жртви на семејно насилство и други јавни места.
- Одржување на церемонија за доделување на награди и признанија за учесниците.
- Користење на уметничките дела во понатамошни кампањи за подигнување на свеста и промотивни материјали.

9. Промоција на спортовите за девојки во училиштата

- Организирање на спортски активности и турнири посветени на девојките во училиштата.
- Соработка со наставниците по физичко образование и локални спортски клубови за обезбедување на тренинзи и опрема.
- Развој на кампањи за сензибилизација за поттикнување на девојките активно да учествуваат во различни спортови.
- Презентација и промоција на успешни женски модели во спортот за инспирација на младите девојки.
- Мониторинг на учеството и напредокот на девојките во спортските активности и адресирање на можните бариери.

10. Организирање на настан за одбележување и зајакнување на жените на Меѓународниот ден на жената

- Организирање на еднодневен настан кој вклучува:
 - Панел дискусија со успешни жени од различни области (образование, здравство, бизнис, уметност) за споделување на нивните искуства и предизвици.
 - Градоначалникот на Општина Кичево лично им подарува цвеќе на сите жени вработени во општината, со размена на честитки и благодарности при доделувањето.
 - Промоција на настанот преку локални медиуми, социјални мрежи, училишта и невладини организации за обезбедување на широка посетеност.
 - Соработка со локални организации, образовни институции и бизниси за обезбедување финансиска и логистичка поддршка.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Оваа Програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објавува во „Службен гласник на Општина Кичево“.

Бр. _____

Кичево

Совет на Општина Кичево
Претседател
Ајхан Сулковски